

**Bryssel den 25 juni 2026
(OR. en)**

11024/26

**ECOFIN 893
RELEX 882
NIS 1
MED 32
COEST 506
ECB
EIB**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	23 juni 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 294 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om genomförandet av makroekonomiskt stöd till tredjeländer 2025

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 294 final.

Bilaga: COM(2026) 294 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.6.2026
COM(2026) 294 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av makroekonomiskt stöd till tredjeländer 2025

{SWD(2026) 160 final}

INNEHÅLL

1. INLEDNING.....	2
2. MAKROEKONOMISKA STÖDINSATSER UNDER 2025	3
2.1 Östra grannskapet.....	4
• Ukraina	4
2.2 Södra grannskapet	5
• Egypten	5
• Jordanien.....	7
2.3 Västra Balkan.....	8
• Nordmakedonien.....	8
3. SÄKERSTÄLLA RÄTT ANVÄNDNING AV MAKROEKONOMISKT STÖD: OPERATIVA BEDÖMNINGAR OCH EFTERHANDSUTVÄDERINGAR	10
3.1 Operativa bedömningar	10
3.2 Utvärderingar	11
4. ALLMÄN UTVECKLING KOPPLAD TILL DET MAKROEKONOMISKA STÖDINSTRUMENTET.....	12
4.1 Det makroekonomiska stödinstrumentets funktion	12
4.2 Det makroekonomiska stödet i den fleråriga budgetramen 2021–2027	13
4.3 Det makroekonomiska stöd som föreslås i nästa fleråriga budgetram 2028–2034 Kommissionens förslag	14
5 FRAMTIDSUTSIKTER – DE MAKROEKONOMISKA STÖDINSATSERNA OCH BUDGETSITUATIONEN 2026	15
Tabell 1: Åtaganden och utbetalningar för makroekonomiska stödbidrag samt utbetalning av makroekonomiska stödlån 2023–2026 (i euro).....	18

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av makroekonomiskt stöd till tredjeländer under 2025¹

1. INLEDNING

Makroekonomiskt stöd är ett av EU:s finansieringsinstrument² och ges till partnerländer med betalningsbalansproblem. Sedan det makroekonomiska stödet infördes 1990 har det bidragit till att stärka den makroekonomiska och finansiella stabiliteten i grannländer och länder som ligger nära EU geografiskt, inbegripet kandidatländer. Det har också stöttat dessa länder i deras genomförande av strukturreformer. Makroekonomiskt stöd beviljas i allmänhet på villkor att det finns ett annat arrangemang med Internationella valutafonden (IMF) än ett säkerhetslån. Det finns också ett politiskt förhandsvillkor för makroekonomiska stödinsatser som kräver respekt för mänskliga rättigheter och effektiva demokratiska mekanismer, inbegripet ett parlamentariskt flerpartisystem och rättsstatsprincipen, i enlighet med principerna och målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 21.1 i EU-fördraget.

Det makroekonomiska stödet är utformat för att minska omedelbara externa finansieringstryck och bidra till att avhjälpa de bakomliggande orsakerna till betalningsbalansproblem. Ett riktat ekonomiskt stöd i rätt tid ger mottagarländerna möjlighet att öka sitt finanspolitiska manöverutrymme, förbättra skuldhållbarheten och skynda på de reformer som behövs. Genom att jämna ut den makroekonomiska anpassningsbanan kan makroekonomiska stödinsatser mildra negativa ekonomiska och sociala effekter och på så sätt ge partnerländerna tillräckligt med tid att ta itu med grundorsakerna till betalningsbalanskrisen.

Makroekonomiskt stöd tillhandahålls främst i form av långfristiga förmånliga lån, även om stödinsatserna kan kombinera lån och bidrag när så är lämpligt. Makroekonomiska stödlån finansieras genom EU:s diversifierade finansieringsstrategi: kommissionen emitterar gemensamma EU-obligationer och samlar intäkterna i en central finansieringspool som finansierar flera EU-program, däribland makroekonomiskt stöd. Makroekonomiska stödbidrag finansieras direkt från EU-budgeten.

Det makroekonomiska stödet betalas vanligtvis ut i form av delbetalningar, under förutsättning att de klart definierade ekonomiska och politiska villkor som har avtalats med partnerlandet uppfylls. Det makroekonomiska stödet kompletterar EU:s reguljära samarbetsbistånd och bidrar till EU:s bredare mål att skydda stabilitet, främja välfärd och sprida EU:s värden utanför dess gränser. Denna bedömning stöds av flera oberoende

¹ Denna rapport baseras på information som fanns tillgänglig fram till april 2026.

² Den rättsliga grunden för makroekonomiskt stöd till andra tredjeländer än utvecklingsländer är artikel 212 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Artikel 213 i EUF-fördraget kan användas som rättslig grund om tredjelandet behöver akut ekonomiskt stöd.

efterhandsutvärderingar av makroekonomiska stödinsatser³ och av den metautvärdering år 2023 av alla makroekonomiska stödinsatser som utvärderats mellan 2010 och 2020⁴.

Under 2025 fortsatte instrumentet för makroekonomiskt stöd att visa att det kan reagera snabbt och effektivt på exceptionella omständigheter, samtidigt som dess centrala uppdrag att trygga den makroekonomiska stabiliteten och främja strukturreformer bibehölls. I Ukraina betalade EU ut 18,1 miljarder euro i makroekonomiska stödlån som en del av G7-gruppens initiativ att ge Ukraina ERA-lån (lån för påskyndad användning av extraordinära intäkter)⁵. Även om detta stöd har specifika särdrag är syftet i likhet med tidigare makroekonomiska stödinsatser att möta landets akuta finansieringsbehov och stödja dess ekonomiska motståndskraft i en situation där fortsatta ryska attacker orsakar stora skador på Ukrainas kritiska infrastruktur och får avsevärda makroekonomiska återverkningar. De makroekonomiska stödinsatserna till förmån för Egypten och Jordanien bidrog samtidigt till att stabilisera dessa länders ekonomier i ett läge med ökade utmaningar på grund av den komplexa och instabila regionala situationen i Mellanöstern och behovet av att påskynda viktiga strukturreformer.

Årsrapporten om makroekonomiskt stöd för 2025 har utarbetats i enlighet med kommissionens rapporteringsskyldigheter enligt EU-lagstiftningen. Den åtföljs av ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar som innehåller en mer ingående bedömning av genomförandet av enskilda makroekonomiska stödinsatser.

2. MAKROEKONOMISKA STÖDINSATSER UNDER 2025

Under 2025 gav EU makroekonomiskt stöd till Ukraina, Egypten och Jordanien.

Mot bakgrund av Rysslands fortsatta anfallskrig förblev Ukraina den största mottagaren av makroekonomiskt stöd och 18,1 miljarder euro betalades under året ut inom ramen för G7:s ERA-initiativ, som innebär att totalt 45 miljarder euro görs tillgängliga i form av lån som ska återbetalas med hjälp av de extraordinära intäkter genereras av frysta, ryska statliga tillgångar. I det södra grannskapet godkände medlagstiftarna i juni 2025 en makroekonomisk stödinsats på 4 miljarder euro till Egypten, varav 1 miljard euro betalades ut i januari 2026. I april 2025 godkände medlagstiftarna vidare en makroekonomisk stödinsats på 500 miljoner euro till Jordanien, varav 250 miljoner euro betalades ut i september 2025. I augusti 2025 föreslog kommissionen att Jordanien skulle beviljas ytterligare 500 miljoner euro i makroekonomiskt stöd. När det slutligen gäller västra Balkan gjordes inga ytterligare framsteg med den pågående makroekonomiska stödinsatsen på 100 miljoner euro till Nordmakedonien.

³ Alla efterhandsutvärderingar finns tillgängliga på kommissionens webbplats: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_sv.

⁴ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Evaluation of Macro-financial assistance to third countries (Meta-evaluation of operations for 2010-2020)*, SWD(2023) 16.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2773 av den 24 oktober 2024 om inrättande av en samarbetsmekanism för Ukraina-lån och om exceptionellt makroekonomiskt stöd till Ukraina, EUT L, 2024/2773, 28.10.2024.

2.1 Östra grannskapet

- **Ukraina**

Trots de svåra förlusterna i människoliv och materiella tillgångar sedan Rysslands fullskaliga invasion 2022 har Ukrainas ekonomi visat en anmärkningsvärd motståndskraft, även om tillväxten har minskat markant under de senaste kvartalen. Efter en ökning på 3,5 % år 2024 sjönk den reala BNP-tillväxten till 1,8 % år 2025 på grund av allt intensivare attacker mot energiinfrastruktur, arbetskraftsbrist och fortsatta kapacitetsbegränsningar. Ekonomin har fortsatt att vara starkt beroende av fungerande exportkorridorer via Svarta havet och Donau, samt på fortsatt internationell ekonomiskt bistånd, inbegripet stöd inom ramen för EU:s makroekonomiska ERA-stöd och Ukrainafaciliteten. Inflationen ökade i början av 2025 i ett läge med energistörningar, pristryck på livsmedel och en stark löneutveckling, men har sedan dess minskat avsevärt och låg i januari 2026 på 7,4 %. Detta berodde delvis på att Ukrainas centralbank förde en stram penningpolitik under hela 2025 som den först nyligen lättade på då den sänkte den viktigaste styrräntan till 15 % i januari 2026. Utlandsställningen är fortfarande sårbar, med ett fortsatt betydande underskott i bytesbalansen på uppskattningsvis 14,5 % av BNP 2025, vilket beror på de stora importbehoven inom försvar, energi och återuppbyggnad och den gradvisa minskningen av bidragsfinansieringen. De offentliga finanserna är fortsatt mycket ansträngda, med ett statligt budgetunderskott som uppgår till 19,5 % av BNP, vilket är en följd av de fortsatta utgifterna för kriget och återuppbyggnadsbehoven, trots att nya skatteåtgärder har införts som syftar till att öka intäkterna. Banksektorn har hittills förblivit stabil och välkapitaliserad tack vare försiktig reglering och stark likviditet, trots den extremt besvärliga omgivande miljön. De ekonomiska utsikterna framöver är fortfarande mycket osäkra och präglas av den fortsatta förstörelsen av energi- och produktionsinfrastruktur, bristen på arbetskraft och krigets oförutsägbara utveckling. Mot denna bakgrund är ett hållbart och förutsägbart internationellt finansiellt stöd fortfarande nödvändigt för att bevara makroekonomisk stabilitet och göra det möjligt för Ukraina att fortsätta att stå emot Rysslands anfallskrig.

Efter flera på varandra följande makroekonomiska stödinsatser, där totalt 25,2 miljarder euro har betalats ut från det att Rysslands fullskaliga anfallskrig inleddes fram till slutet av 2023, har kriget fortsatt att vara en stor belastning för Ukrainas offentliga finanser. Därför krävdes ytterligare finansiering år 2025 för att få bukt med landets finansieringsunderskott.

Mot denna bakgrund åtog sig G7-ledarna vid sitt toppmöte i Apulien i Italien i juni 2024 att bevilja Ukraina 45 miljarder euro i form av ERA-lån som ska återbetalas med hjälp av framtida extraordinära intäkter som genereras av ryska statliga tillgångar som frysts i EU och andra relevanta jurisdiktioner. På grundval av detta åtagande antog Europaparlamentet och rådet den 24 oktober 2024 förordning (EU) 2024/2773, som trädde i kraft den 29 oktober 2024. När G7-partnernas bidrag hade bekräftats vid G7:s finansministermöte den 25 oktober 2024 bekräftade även EU ett makroekonomiskt stödlån på 18,1 miljarder euro till Ukraina, som skulle betalas ut i en enda utbetalning. Kommissionen antog beslutet om att godkänna den enda utbetalningen den 18 december 2024 efter att ha bedömt att de

politiska villkoren för utbetalningen var uppfyllda⁶. Dessa villkor omfattade viktiga reformområden, däribland makroekonomisk stabilitet, statsägda företag, offentlig förvaltning, energi, rättsstatsprincipen och korruptionsbekämpning samt försvar. De utformades som tillfälliga steg mot genomförandet av bredare åtgärder inom ramen för Ukrainaplanen.

Hela det makroekonomiska stödet utbetalades 2025 i delbetalningar, med ett inledande belopp på 3 miljarder euro i januari. Ingen utbetalning gjordes i februari på grund av denna partiella förhandstilldelning. Därefter följde utbetalningarna en stabil tidsplan med månatliga delbetalningar på 1 miljard euro mellan mars och september 2025. När striderna vid fronten intensifierades överskred Ukrainas militära finansieringsbehov under fjärde kvartalet 2025 de tidigare uppskattningarna. Det faktum att utbetalningsplanen är flexibel gjorde det möjligt att förhandstilldela en delbetalning på 6,1 miljarder euro, som ursprungligen planerades till december 2025, och att komplettera de normala utbetalningarna i oktober och november 2025. Följaktligen uppgick utbetalningarna till 4 miljarder euro i oktober 2025 och 4,1 miljarder euro i november 2025.

Det politiska förhandsvillkoret fortsatte att bedömas positivt under året baserat på löpande utvärderingar från kommissionens avdelningar och Europeiska utrikestjänsten. Utvecklingen i juli 2025, som påverkade det institutionella ramverk som styr korruptionsbekämpningsorganens oberoende, i synnerhet Ukrainas nationella byrå för korruptionsbekämpning (Nabu) och den specialiserade åklagarmyndigheten för korruptionsbekämpning (Sapo), gav dock upphov till farhågor. Detta sågs som ett potentiellt betydande steg bakåt när det gäller att skydda de centrala korruptionsbekämpande institutionernas oberoende. Kommissionen arbetade nära de ukrainska myndigheterna för att vända utvecklingen, återställa Nabus och Sapos oberoende och säkerställa att eventuella risker för det institutionella oberoendet hanteras på lämpligt sätt före alla utbetalningar av makroekonomiskt stöd (som hölls inne till dess att situationen hade avhjälpes).

Samtidigt slutförde Ukraina med framgång flera översyner inom ramen för IMF:s facilitet för lån med längre löptid 2023, och landet betonade sitt fortsatta åtagande att påskynda reformer trots de exceptionellt besvärliga omständigheterna.

2.2 Södra grannskapet

- **Egypten**

Egyptens upplevde besvärliga makroekonomiska villkor i början av detta årtionde på grund av flera externa chocker, till exempel covid-19-pandemin, kriget i Gaza och fartygsattackerna i Röda havet. De långsamma framstegen med ekonomiska reformer skapade osäkerhet och avskräckte utländska investerare. Egyptens reala BNP-tillväxt nådde 4,4 % under räkenskapsåret mellan juli 2024 och juni 2025 (räkenskapsåret 2024–2025) och ökade ytterligare till 5,3 % jämfört med samma period året innan under andra halvåret av 2025. Tack vare framsteg i makroekonomiska politiken, effekter av att

⁶ ERA-lånet för makroekonomiskt stöd garanterades av EU:s marginaler. Med tanke på den period då marginalen fanns tillgänglig och för att lånet skulle omfattas av denna garanti behövde beslutet om att frigöra lånet för den enda utbetalningen antas senast den 24 december 2024.

växelkursen släpptes fri 2024 och att man genomförde vissa förbättringar av företagsklimatet började situationen förbättras. Tillväxten drevs främst av privat konsumtion och privata investeringar, samtidigt som de offentliga investeringarna minskade. Bidraget från nettoexporten av varor och tjänster förblev negativt. Arbetslösheten minskade till 6,2 % under fjärde kvartalet 2025 från 6,4 % året innan. Inflationen stabiliserades på omkring 12 % under andra halvåret 2025, vilket är en minskning från 28,5 % år 2024. Underskottet i de offentliga finanserna uppgick till 7,2 % av BNP under räkenskapsåret 2024/2025, och räntebetalningarna på statsskulden översteg 10 % av BNP. Den offentliga skulden minskade till 84 % av BNP. Underskottet i bytesbalansen minskade till 4,2 % av BNP under räkenskapsåret 2024–2025, där ökade remitteringar från arbetstagare i utlandet och turismintäkter delvis uppvägde det växande handelsbalansunderskottet. De utländska direktinvesteringarna uppgick till 3,3 % av BNP under räkenskapsåret 2024–2025. Centralbankensnettovalutareserv uppgick i slutet av april 2026 till 53 miljarder US-dollar, vilket motsvarar sex månaders import av varor och tjänster, en ökning jämfört med de 48,1 miljarder US-dollar som registrerades ett år innan. Med tanke på landets beroende av importerad olja och gas, turism och remitteringar är det emellertid fortfarande sårbart för externa chocker, till exempel den senaste Mellanösternkonflikten, även om det reformarbete som har gjorts innebär att Egypten är bättre rustat än under den tidigare energikrisen.

I mars 2024 ingick EU och Egypten ett strategiskt och övergripande partnerskap för delat välstånd, stabilitet och säkerhet, som backades upp med ett finansiellt paket på upp till 7,4 miljarder euro i kortsiktigt och långsiktigt stöd. Med tanke på Egyptens svåra ekonomiska och finansiella situation och dess viktiga funktion som stabiliserande faktor i en alltmer instabil region föreslog kommissionen att Egypten skulle stödjas med två makroekonomiska stödinsatser på upp till 5 miljarder euro uppdelade i i) en kortfristig makroekonomisk stödinsats på 1 miljard euro och ii) en normal makroekonomisk stödinsats på upp till 4 miljarder euro. Det kortfristiga makroekonomiska stödet på 1 miljard euro godkändes av rådet i april 2024⁷ och utbetalades i sin helhet i en enda utbetalning i december 2024.

En uppföljande insats på 4 miljarder euro godkändes av Europaparlamentet och rådet i juni 2025⁸. Samförståndsavtalet, som omfattades av ett yttrande från medlemsstatskommittén, undertecknades i juli 2025. Den första delbetalningen på 1 miljard euro gjordes i januari 2026 efter en positiv bedömning av genomförandet av de 13 politiska åtgärder som var kopplade till den första delbetalningen (som var inriktade på att stärka de offentliga finanserna, förbättra den sociala tryggheten och arbetsmarknadspolitiken, öka konkurrenskraften och företagsklimatet samt stödja den gröna omställningen), på grund av framstegen med Egyptens genomförande av de konkreta och trovärdiga åtgärder som krävs enligt det politiska förhandsvillkoret och eftersom IMF-programmet fortfarande är på rätt spår. Den andra och tredje delbetalningen av makroekonomiskt stöd, som uppgår till 1,5

⁷ Rådets beslut (EU) 2024/1144 av den 12 april 2024 om kortfristigt makroekonomiskt stöd till Arabrepubliken Egypten, EUT L, 2024/1144, 15.4.2024.

⁸ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2025/1267 av den 24 juni 2025 om makroekonomiskt stöd till Arabrepubliken Egypten, EUT L, 2025/1267, 27.6.2025.

miljarder euro vardera, planeras också till 2026, under förutsättning att villkoren bedöms som positiva.

Den fjärde översynen av IMF:s facilitet för lån med längre löptid på 8 miljarder US-dollar slutfördes av exekutivstyrelsen i mars 2025. På grund av förseningar i genomförandet av politiken slogs den femte översynen ihop med den sjätte översynen och utfördes i december 2025. Den godkändes av IMF:s exekutivstyrelse i februari 2026. IMF-programmet löper ut i december 2026.

- **Jordanien**

Jordaniens ekonomi och framtidsutsikter fortsätter att tyngas ner av den ihållande regionala osäkerheten, trots landets relativt motståndskraftiga makroekonomiska utveckling. Jordaniens reala BNP-tillväxt ökade till 2,7 % mellan första och tredje kvartalet 2025, från 2,4 % under samma period 2024. Tillväxten under 2025 var brett baserad och ett resultat av fortsatta förbättringar inom jordbruket, tillverkningssektorn och sektorn för transporttjänster, medan gruvarbetet minskade något. Flygresandet stördes av ökade regionala spänningar under sommaren, men dessa var kortvariga och tycks ha haft begränsad inverkan på turism och handel. Den genomsnittliga inflationen låg kvar på 1,8 % år 2025. I september 2025 sänkte Jordaniens centralbank för första gången sedan december 2024 sin styrränta med 25 punkter till 6,25 %, vilket överlag överensstämde med Förenta staternas penningpolitiska lättnader med tanke på dinarens koppling till US-dollar.

Underskottet i bytesbalansen minskade till 7,4 % av BNP under första halvåret 2025, från 8,3 % av BNP ett år tidigare. Denna förbättring berodde på en starkare export av varor och tjänster, vilket mer än väl väger upp för den ökade importen. Handeln med varor uppvisade ett underskott på 25,7 % av BNP, vilket delvis dämpades av stabila turismintäkter. De utländska direktinvesteringarna ökade till 4,0 % av BNP under första halvåret 2025 (jämfört med 3,1 % av BNP 2024). Jordanska centralbankens bruttoreserver förblev höga och uppgick till 24,6 miljarder US-dollar i slutet av november 2025, vilket täcker omkring 8,8 månaders import av varor och tjänster. Det totala offentliga underskottet beräknas minska från omkring 5,3 % av BNP 2025 till omkring 4,8 % av BNP 2026 (4,3 % av BNP 2027), vilket återspeglar den förväntade fortsatta inkomstmobiliseringen och utgiftsdisciplinen. Den offentliga skulden och offentligt garanterade lån låg kvar på 108,6 % av BNP i slutet av 2025 (83,4 % av BNP ej inräknat Social Security Corporation), med en utlandsskuld på 42,2 % av BNP. Under 2025 har kreditvärderingsinstituten fortsatt att betrakta Jordaniens statspapper som spekulativa.

Krigsutbrottet i Gaza i oktober 2023 gav upphov till betydande spridningseffekter, ökade påtryckningar på Jordaniens säkerhet och testade landets ekonomiska motståndskraft. Mot denna bakgrund begärde de jordanska myndigheterna ett nytt makroekonomiskt stöd i oktober 2023. Medlagstiftarna godkände den fjärde makroekonomiska stödinsatsen i april 2025, för ett lån på 500 miljoner euro⁹, och en första utbetalning på 250 miljoner euro följde i september 2025. Denna första utbetalning var beroende av att förhandsvillkoren uppfylldes, dvs. det politiska förhandsvillkoret och tillfredsställande resultat inom ramen

⁹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2025/793 av den 14 april 2025 om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien, EUT L, 2025/793, 22.4.2025.

för IMF-programmet. Insatsen tidigare lades för att hjälpa Jordanien att tillgodose landets akuta behov av extern finansiering mot bakgrund av den ökade regionala instabiliteten, samtidigt som den delvis kompenserade för den ovanligt långa tiden mellan begäran i oktober 2023 och antagandet i april 2025. Denna fördröjning hade delvis koppling till valet till Europaparlamentet 2024 och den efterföljande konstituerande processen.

De återstående utbetalningarna på 150 miljoner euro och 100 miljoner euro planeras till 2026 och 2027, under förutsättning att de villkor och politiska villkor som överenskommits i samförståndsavtalet uppfylls. Dessa är inriktade på att stärka de offentliga finanserna, förbättra styrningen och korruptionsbekämpningen, förbättra det sociala skyddet och arbetsmarknadspolitiken samt stödja den gröna omställningen och ett mer dynamiskt företagsklimat.

Jordaniens nära förbindelser med IMF baseras på en fyraårig facilitet för lån med längre löptid som godkändes i januari 2024, med ett totalt belopp på omkring 1,3 miljarder US-dollar och en facilitet för resiliens och hållbarhet som godkändes i juni 2025, med ett belopp på omkring 700 miljoner US-dollar. Den senaste översynen inom ramen för de två faciliteterna ägde rum i april 2026, när IMF nådde en överenskommelse på tjänstemannanivå med myndigheterna. Den belyste de starka programresultaten trots den alltmer utmanande yttre miljön som beror på det senaste kriget i Mellanöstern. IMF bedömde Jordaniens finanspolitiska resultat som fortsatt i linje med programmålen, som stöddes av en robust uppbörd av intäkter och disciplinerade löpande utgifter. Myndigheterna har åtagit sig att fortsätta en gradvis konsolidering av de offentliga finanserna för att sänka den offentliga skuldkvoten med hjälp av strategin för medelfristiga inkomster och förbättringar av allmännyttiga företags finanser, samtidigt som utrymme bevaras för viktiga sociala och offentliga investeringar.

Med tanke på den utmanande ekonomiska situationen och de betydande utestående finansieringsbehoven begärde Jordanien ytterligare 500 miljoner euro genom den femte makroekonomiska stödinsatsen i januari 2025. I begäran pekade landet på den försämrade ekonomiska och politiska miljön, där den regionala turbulensen ökade under hela 2024 mot ett redan osäkert världsläge. Medlagstiftarna godkände den nya insatsen i januari 2026¹⁰, med planerade utbetalningar för 2026–2027 parallellt med det fjärde makroekonomiska stödet. Förhandlingarna om samförståndsavtalet pågår. Både det fjärde och det femte makroekonomiska stödet ingår i den breda ramen för det strategiska och övergripandet partnerskapet mellan EU och Jordanien som inleddes i januari 2025.

2.3 Västra Balkan

- **Nordmakedonien**

BNP-tillväxten ökade från 3 % år 2024 till 3,5 % år 2025, vilket till stor del drevs på av investeringar i takt med att landet gjorde framsteg med offentliga vägprojekt. De privata investeringarna ökade också, med stöd av statligt subventionerade lån. Hushållens konsumtionstillväxt låg kvar på samma nivå som ett år tidigare (2,2 % på årsbasis), vilket

¹⁰ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2026/188 av den 20 januari 2026 om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien, EUT L, 2026/188, 23.1.2026.

underbyggdes av ökade nettoinkomster på grund av pensionshöjningar och höjda löner samt en tillfälligt långsammare inflation och en robust kreditexpansion. Ytterligare ett bidrag till tillväxten kom från den offentliga konsumtionen (+5,3 %), vilket främst återspeglade kraftiga löneökningar inom offentlig sektor. Exporten återhämtade sig 2025 (+6,1 %), efter att ha minskat i reala termer under 2024. Med en investerings- och exportproduktion som är starkt beroende av importerade insatsvaror var dock den årliga ökningen av importen större (+6,8 %). Nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten förblev totalt sett negativt. Konsumentprisernas genomsnittliga årliga ökningstakt steg till 4,1 % år 2025, från 3,5 % år 2024, till följd av de höjda livsmedelspriserna trots regeringens tillfälliga priskontroller, och på hushållsnivå till följd av de stigande lönekostnaderna, som påverkade tjänsterna. Centralbanken har fortsatt att bedriva en försiktig politik, höjt kraven på minimireserver och förstärkt sina makrotillsynsverktyg. I december 2025 anpassade den sin penningpolitiska ram för att förbättra likviditetsförvaltningen och den penningpolitiska transmissionen. Underskottet i bytesbalansen ökade 2025 med 2,1 procentenheter på årsbasis, till 4,3 % av BNP, främst på grund av ett lägre överskott i fråga om sekundära inkomster och tjänster. Nettoinflödet av utländska direktinvesteringar minskade från en exceptionellt hög nivå 2024 (6,6 %) till 2,2 % av BNP 2025, till följd av stora utflöden av företagsinterna lån snarare än minskade investeringar i nyetableringar. Finanspolitiken förblev expansiv. Underskottet i den offentliga sektorns finanser minskade med 0,5 procentenheter årligen till 4 % av BNP 2025, vilket regeringen hade siktat på. Genom en omfördelning av budgeten efter halva året minskades kapitalutgifterna för att finansiera nya utgiftsåtaganden, särskilt för löner inom offentlig sektor och pensioner. I slutet av 2025 låg den offentliga skuldnivån i Nordmakedonien cirka 10 procentenheter över nivån före pandemin (2019) och uppgick till 59,6 % av BNP, med en statsskuld som ökade med 11,3 procentenheter till 51,8 % under denna period.

I februari 2023 antog kommissionen ett förslag om att bevilja Nordmakedonien makroekonomiskt stöd på upp till 100 miljoner euro i form av lån, som ska betalas ut i två jämnstora delbetalningar. Medlagstiftarna godkände insatsen i juli 2023¹¹ och kommissionen och de nordmakedonska myndigheterna undertecknade samförståndsavtalet i januari 2024. Samförståndsavtalet innehåller 20 politiska villkor (varav åtta avser den första delbetalningen) inom följande områden: offentliga finanser, företagsklimat, utbildning och arbetsmarknad, energi, rättsväsende, god förvaltning och kampen mot korruption. Efter att ha bedömt att alla relaterade villkor var uppfyllda betalade kommissionen ut den första delbetalningen på 50 miljoner euro i april 2024.

Hittills har den andra delbetalningen på 50 miljoner euro inte betalats ut eftersom myndigheterna inte har begärt medlen och därför inte har lämnat in någon försäkran om efterlevnad för genomförandet av de politiska reformer som är knutna till den. Efter det att PLL-kreditlinan (Precautionary and Liquidity Line) med IMF löpte ut i november 2024 har Nordmakedonien inte kommit överens med IMF om något nytt utbetalningsprogram,

¹¹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/1461 av den 12 juli 2023 om makroekonomiskt stöd till Republiken Nordmakedonien, EUT L 180, 17.7.2023, s. 1.

vilket är en av förutsättningarna för att en delbetalning av makroekonomiskt stöd ska kunna göras. Den makroekonomiska stödinsatsen finns tillgänglig till och med augusti 2026.

3. SÄKERSTÄLLA RÄTT ANVÄNDNING AV MAKROEKONOMISKT STÖD: OPERATIVA BEDÖMNINGAR OCH EFTERHANDSUTVÄDERINGAR

3.1 Operativa bedömningar

I enlighet med kraven i förordning (EU, Euratom) 2024/2509¹² (*budgetförordningen*) ska kommissionen med hjälp av externa konsulter genomföra operativa bedömningar för att få rimliga försäkringar om att de administrativa förfarandena och ekonomihanteringsprocessen i mottagarländerna fungerar som de ska.

I de operativa bedömningarna granskas systemen för förvaltning av de offentliga finanserna, särskilt finansministeriernas och centralbankernas institutionella struktur och förfaranden, och mer specifikt förvaltningen av de konton som får ekonomiskt stöd från EU. Dessutom uppmärksammas hur de externa revisionsinstituten fungerar, deras oberoende, deras arbetsprogram samt effektiviteten i deras kontroller. Därtill ses offentliga upphandlingsförfaranden på central nivå över.

En operativ bedömning av Ukrainas administrativa process och ekonomihanteringsprocess genomfördes 2022, före det exceptionella makroekonomiska stödet (2022), makroekonomiskt stöd+ (2023) och det makroekonomiska ERA-stödet (2024–2025). Det konstaterades att avsevärda framsteg hade gjorts när det gäller att stärka systemen för förvaltning av de offentliga finanserna och andra ekonomihanteringsprocesser sedan den föregående bedömningen 2018. Den belyste också de ukrainska myndigheternas fortsatta arbete med att uppnå kontinuerliga förbättringar. I bedömningen betonades att reformer av förvaltningen av de offentliga finanserna på nyckelområden bör prioriteras och att ytterligare åtgärder bör vidtas när säkerhetsläget förbättras, med tanke på det omfattande återuppbyggnadsarbete som väntar.

I början av 2026 inledde kommissionen, mot bakgrund av den förväntade lanseringen av en ny makroekonomisk stödinsats till förmån för Ukraina, en ny operativ bedömning av landets administrativa processer och ekonomihanteringsprocesser. I bedömningen drogs slutsatsen att Ukrainas system för förvaltning av offentliga finanser och andraekonomihanteringsprocesser hade förbättrats avsevärt sedan bedömningen 2022. Å ena sidan lovordade kommissionen regeringens ihållande fokus och åtaganden trots det utdragna kriget och de försämrade förhållandena i landet, och fann ordentliga belägg för att flera reformer för att förbättra viktiga lagstiftningsfrågor, system och processer har genomförts eller pågår. Å andra sidan framhölls i bedömningen att många av lagstiftningsreformerna skulle behöva testas i praktiken och det betonades att flera kritiska områden skulle kräva myndigheternas uppmärksamhet när situationen har återgått till det normala Ukraina.

Under 2023 genomfördes en operativ bedömning av Nordmakedonien inför den makroekonomiska stödinsatsen. Vid bedömningen konstaterades att landets

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget, EUT L, 2024/2509, 26.9.2024.

ekonomihanteringsprocesser och -förfaranden var tillfredsställande, och man ansåg att systemen för förvaltning av offentliga finanser i allmänhet var sunda, där betydande framsteg hade gjorts på senare tid.

När det gäller Egypten och Jordanien genomfördes operativa bedömningar 2024 inför deras respektive makroekonomiska stödinsatser. I Egypten visade bedömningen att myndigheterna hade gjort betydande framsteg, bland annat genom att införa ny lagstiftning om förvaltningen av offentliga finanser och bankverksamhet, och slutsatsen drogs att ramen för förvaltningen av offentliga finanser och ekonomihanteringsprocesserna var tillräckliga för att erhålla makroekonomiskt stöd, om reformviljan upprätthölls.

Den operativa bedömningen för Jordanien var den andra bedömningen sedan 2020 och bekräftade framstegen när det gäller att förbättra systemen för förvaltning av de offentliga finanserna och effektivisera användningen av offentliga medel. Den identifierade dock även vissa utmaningar, såsom revisionsbyråns begränsade oberoende och öppenhet, ett underutnyttjande av granskningskommittén för klagomål i samband med upphandling och en underutvecklad andrahandsmarknad för statliga värdepapper. Trots dessa problem konstaterades det i bedömningen att Jordaniens administrativa processer och ekonomihanteringsprocesser utgör en stark grund för genomförandet av makroekonomiska stödinsatser. Vissa av de identifierade bristerna återspeglades i de politiska villkoren för respektive insats¹³.

3.2 Utvärderingar

I linje med budgetförordningen och de respektive besluten om makroekonomiskt stöd genomför kommissionen systematiskt efterhandsutvärderingar efter det att de makroekonomiska stödinsatserna har slutförts. Syftet med dessa utvärderingar är att analysera det makroekonomiska stödets effekter på mottagarlandets ekonomi, särskilt på utlandsställningens hållbarhet, och att bedöma mervärdet av EU:s åtgärder.

I januari 2025 offentliggjorde kommissionen den gemensamma efterhandsutvärderingen av de makroekonomiska stödinsatserna i tre länder i det östra grannskapet (Moldavien, Georgien och Ukraina) mellan 2017 och 2020. I utvärderingen drogs slutsatsen att insatserna har haft en positiv inverkan på skuldhållbarheten och stabiliseringen av landets makroekonomiska situation. Detta var särskilt viktigt för Ukraina, med tanke på insatsens större omfattning och landets svårare makroekonomiska situation. I utvärderingen drogs också slutsatsen att de tre insatserna framgångsrikt ledde till positiva förändringar inom flera viktiga reformområden, däribland styrning och korruptionsbekämpning, och att de var förenliga med EU:s bredare politiska ram och stämde överens med myndigheternas reformstrategier och andra givarprogram.

I december 2025 offentliggjorde kommissionen efterhandsutvärderingen av de makroekonomiska stödinsatserna efter covid-19 till tio partnerländer (2020–2022). I utvärderingen bedömdes det makroekonomiska paket på 3 miljarder euro som 2020 beviljades partnerländer i östra grannskapet, västra Balkan och södra grannskapet för att

¹³ När det gäller Jordaniens samförståndsavtal om det fjärde makroekonomiska stödet bidrog den operativa bedömningen till att forma flera åtgärder, bland annat följande: i) Krav på en årlig upphandlingsrapport för att sammanfatta klagomål i samband med upphandling och tvistlösningsresultat. ii) En förstärkning av revisionsbyråns oberoende genom att den gradvis drar sig ur förhandsrevisioner inom interna kontrollenheter. iii) En avsevärt utökad årsrapport från revisionsbyrån från och med den utgåva som omfattar 2025 års verksamhet.

mildra covid-19-pandemins ekonomiska effekter. I utvärderingen drog man slutsatsen att paketet var ett lägligt, välriktat och mycket relevant svar på den aldrig tidigare skådade ekonomiska chock som covid-19-pandemin gav upphov till. Instrumentet kunde snabbt och effektivt bemöta en systemisk yttre chock som drabbade flera länder samtidigt utan att äventyra kvaliteten på den makroekonomiska stödinsatsen, reformframstegen för att förbättra den makroekonomiska förvaltningen eller den ekonomiska styrningen och öppenheten. Det främjade också en hållbar tillväxt och därmed sammanhängande politiska villkor.

Under 2025 inledde kommissionen en efterhandsutvärdering av de fyra makroekonomiska stödinsatserna till förmån för Ukraina mellan 2022 och 2023 som ett betydande bidrag till finansieringen av landets omedelbara finansieringsbehov mot bakgrund av Rysslands anfallskrig (makroekonomiskt krisstöd, exceptionellt makroekonomiskt stöd I och II samt makroekonomiskt stöd+ på 1,2, 6 respektive 18 miljarder euro). I utvärderingen kommer man att beakta den exceptionella situationen i ett land som försvarar sig mot ett anfallskrig och det faktum att finansieringsbehoven är brådskande, liksom den efterföljande utformningen av insatserna.

4. ALLMÄN UTVECKLING KOPPLAD TILL DET MAKROEKONOMISKA STÖDINSTRUMENTET

4.1 Det makroekonomiska stödinstrumentets funktion

I den gemensamma förklaringen från 2013 från Europaparlamentet och rådet om makroekonomiskt stöd¹⁴ definieras stödet som makroekonomiskt och finansiellt till sin natur och anges att dess syfte är ”att återställa en hållbar finansiell situation i stödberättigade länder och territorier med externa finansiella svårigheter”. Som ett nödinstrument måste makroekonomiskt stöd därför mobiliseras effektivt och i tid. Beslutsfattande som omfattas av det ordinarie lagstiftningsförfarandet har ofta setts som ganska tidskrävande, vilket är ett stort hinder för ett krisinstrument som ska ge snabb hjälp vid en betalningsbalanskris.

Under de exceptionella omständigheter som rådde i samband med covid-19-krisen och Rysslands anfallskrig mot Ukraina antogs dock de relevanta makroekonomiska stödpaketen mycket snabbt. Detta var möjligt eftersom alla institutioner utnyttjade den flexibilitet i förfarandena som fanns tillgänglig. I dessa fall kom Europaparlamentet och rådet överens om att tillämpa de befintliga förfarandena för brådskande ärenden, vilket gör det möjligt att anta kommissionens förslag inom en månad. Europaparlamentet åberopade artikel 163 i sin arbetsordning för att skyndsamt gå vidare med lagstiftningsförslaget, anta det direkt i plenum och effektivisera samrådet med utskotten.

Både Europaparlamentets och rådets arbetsordningar tillåter ett förfarande för brådskande ärenden när det krävs för ett snabbt antagande i nödsituationer. Standardförfarandet tar betydligt längre tid, vilket illustreras av kommissionens förslag om den fjärde makroekonomiska stödinsatsen för Jordanien, som kommissionen föreslog i april 2024 och som antogs av medlagstiftarna i april 2025. Denna förskjutning berodde delvis på valet till

¹⁴ Europaparlamentets och rådets beslut nr 778/2013/EU av den 12 augusti 2013 om ytterligare makroekonomiskt bistånd till Georgien, EUT L 218, 14.8.2013, s. 15.

Europaparlamentet i juni 2024 och den efterföljande ombildningen av dess utskott. Däremot antogs det femte makroekonomiska stödet till Jordanien mycket snabbare, där kommissionen lade fram förslaget i augusti 2025 och medlagstiftarna godkände det i januari 2026. I Egyptens fall ledde det akuta behovet av att tillhandahålla stöd under andra halvåret 2024 till att kommissionen i mars 2024 undantagsvis föreslog en första brådskande, kortsiktig makroekonomisk stödsats enligt artikel 213 i EUF-fördraget (som är tillämplig i fall där brådskande ekonomiskt stöd behövs och endast behöver antas av rådet). Kommissionen föreslog dock att merparten av stödet skulle tillhandahållas genom en andra och mer medelfristig makroekonomisk stödsats enligt det normalförfarande som avses i artikel 212 i EUF-fördraget (som involverar båda medlagstiftarna).

I detta sammanhang bör det noteras att det förenklade förfarandet för antagande av ett beslut av Europaparlamentet har ändrats. Till skillnad från förfarandet för brådskande ärenden kräver det förenklade förfarandet inte att talmannen begär att förslaget ska behandlas som brådskande, och det förenklar antagandeprocessen genom att det kräver färre steg för godkännande än standardförfarandet. Detta förfarande har ännu inte använts för pågående makroekonomiska stöd, men skulle kunna passa det makroekonomiska stödets nödkaraktär. Det är ett välkommet steg mot att potentiellt göra de normala insatserna mer effektiva.

4.2 Det makroekonomiska stödet i den fleråriga budgetramen 2021–2027

Den nuvarande fleråriga budgetramen har kännetecknats av flera kriser, extremt stora geopolitiska spänningar och osäkerhet som har drabbat EU:s partnerländer och förvärrat deras strukturella ekonomiska sårbarheter. I kronologisk ordning omfattar dessa de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och, mer nyligen, de upptrappade konflikterna i Mellanöstern. Mot denna bakgrund har det makroekonomiska stödet varit mycket efterfrågat under de senaste åren, och har visat sig vara en viktig pelare i EU:s svar på hur den makroekonomiska instabiliteten i grannskapet kan avhjälpas (inklusive kandidatländer), komplettera EU:s utrikespolitik och hjälpa partnerländer att genomföra kritiska reformer. Med tanke på det fortsatt utmanande världsläget kommer EU förmodligen att ha ett fortsatt stort behov av att tillhandahålla makroekonomiskt stöd under de kommande åren.

Makroekonomiska stödlån garanteras av den garanti för yttre åtgärder som inrättades genom förordning (EU) 2021/947¹⁵ (*förordningen om Europa i världen*), med en avsättningsnivå på 9 % på portföljnivå, vilket även var fallet i tidigare fleråriga budgetramar. Med tanke på att beviljandet av lån till ett land i krig utgör en exceptionell situation, inledningsvis utan stöd från ett IMF-program, har avsättningarna till Ukraina fastställts till 70 %, från och med det exceptionella makroekonomiska stödet 2022.

Den totala budget som ursprungligen öronmärktes för att tillhandahålla makroekonomiska stödlån fastställdes till omkring 1 miljard euro under den fleråriga budgetramen, vilket innebär en lånevolym på 11 miljarder euro. Med tanke på EU:s betydande stöd till Ukraina via det makroekonomiska stödet under 2022, de allt större avsättningarna och de ökande spänningarna i Mellanöstern hade mer än två tredjedelar av den öronmärkta finansieringen

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättandet av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, EUT L 209, 14.6.2021, s. 1–78.

använts i slutet av 2023. Inom ramen för halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen beslutade man att förstärka budgeten för avsättningen av makroekonomiska stödlån med 180 miljoner euro. Detta gjorde det möjligt att mobilisera tillräckliga resurser för att finansiera ett kortfristigt makroekonomiskt stöd till Egypten på upp till 1 miljard euro, och en normal makroekonomisk stödinsats till Egypten på upp till 4 miljarder euro, som antogs av medlagstiftarna i april 2025, samtidigt som man lämnade utrymme för andra makroekonomiska stödinsatser fram till slutet av 2027 (se avsnitt 5 för en förteckning över de makroekonomiska stödinsatser som får finansiering 2021–2027).

Eftersom kriser inte kan förutspås, är det viktigt att behålla en tillräckligt stor budget för potentiella framtida makroekonomiska stödinsatser under de två återstående åren av denna fleråriga budgetram (2026–2027). Den budget som finns tillgänglig på rapporteringsdatumet skulle kunna täcka upp till 2,2 miljarder euro i lån med standardavsättningsnivån på 9 %. De lån som beviljats till Ukraina som en del av programmet Makroekonomiskt stöd+ och ERA-lånet för makroekonomiskt stöd (på 18 miljarder euro respektive 18,1 miljarder euro) täcks av marginalen för taket för egna medel och avsätts inte på förhand. De säkras av möjligheten att begära ytterligare egna medel från medlemsstaterna efter att ha uttömt alla andra möjligheter inom den befintliga budgetramen. När det gäller ERA-lånet för makroekonomiskt stöd ger låneåterbetalningarna (inklusive ränta och andra kostnader med koppling till lånet) från de extraordinära intäkterna från Rysslands centralbanks frysta tillgångar en betydande finansiell säkerhet.

4.3 Det makroekonomiska stöd som föreslås i nästa fleråriga budgetram 2028–2034 Kommissionens förslag

Kommissionen lade fram sina förslag till nästa fleråriga budgetram den 16 juli och den 3 september 2025, inklusive förslaget för Europa i världen¹⁶, som är det viktigaste finansieringsinstrumentet för EU:s yttre åtgärder. Med en föreslagen budget på 200 miljarder euro är målet för Europa i världen att stödja EU:s utvidgning, grannskap, internationella partnerskap och humanitära bistånd. För att stödja EU:s orubbliga stöd till Ukraina kan dessutom ytterligare 100 miljarder euro mobiliseras till Ukraina under 2028–2034.

I Europa i världen ingår en ökad användning av finansieringsinstrument, budgetgarantier och lån som stöds av EU:s budget för att öka finansieringsåtgärdernas genomslag i partnerländerna. På grundval av förslaget skulle de makroekonomiska stödlånen tas från budgeten för Europa i världen, även om styrningen av de makroekonomiska stödinsatserna skulle förbli specifik, vilket för närvarande är fallet enligt förordningen om instrumentet Europa i världen. Detta skulle bevara den nuvarande interinstitutionella balansen när det gäller de beslut som fattas om makroekonomiskt stöd, i linje med Europaparlamentets och rådets gemensamma förklaring från 2013. Det makroekonomiska stödet skulle fortsätta att finnas tillgängligt parallellt med de föreslagna policybaserade lånen som ett kompletterande instrument i verktygslådan för extern finansiering, vilket skulle göra det möjligt för EU att fortsätta att bemöta betalningsbalanskriser i partnerländerna tillsammans med IMF.

16 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europa i världen, COM(2025) 551 final.

Förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram har inletts och Europaparlamentet och rådet håller på att fastställa sina ståndpunkter.

5 FRAMTIDSUTSIKTER – DE MAKROEKONOMISKA STÖDINSATSERNA OCH BUDGETSITUATIONEN 2026

Eftersom det makroekonomiska stödet inte kan planeras i förväg och är krisstyrt, är det svårt att göra en exakt prognos för kommande insatser under den återstående delen av den nuvarande fleråriga budgetramen. I detta avsnitt fokuserar vi därför på insatser som redan har godkänts för 2026 och pekar på potentiella framtida insatser, med särskild hänsyn till den snabbt föränderliga geopolitiska miljön.

I det östra grannskapet fortsätter Rysslands anfallskrig mot Ukraina att ha en betydande ekonomisk inverkan på regionen. Ukraina och Moldavien är de länder som är mest utsatta. Båda länderna är fortfarande beroende av omfattande internationellt stöd, och EU spelar här en nyckelroll.

Mot bakgrund av Rysslands fortsatta anfallskrig och de betydande och ihållande finansierings- och försvarsbehov som Ukraina står inför enades EU:s ledare den 18 december 2025¹⁷ om att tillhandahålla ett nytt begränsat stödlån på 90 miljarder euro för 2026–2027, som finansierades genom EU-lån på kapitalmarknaderna samt av EU:s marginaler. Lånet behöver inte återbetalas förrän Ukraina har erhållit krigsskadestånd, samtidigt som utnyttjandet av EU:s budgetgaranti inom ramen för det fördjupade samarbetet säkerställer att icke deltagande medlemsstaters (Tjeckien, Ungern och Slovakien) finansiella skyldigheter förblir opåverkade.

Med utgångspunkt i denna politiska överenskommelse antog kommissionen den 14 januari 2026 ett lagstiftningspaket med ett förslag om inrättande av Ukrainastödslånet och ändringar av förordningen om den fleråriga budgetramen och förordningen om Ukrainafaciliteten. Medlagstiftarna antog paketet med Ukrainastödslånet mellan februari och april 2026¹⁸. Den nya stödramen kommer att ge betydande budgetstöd på omkring en tredjedel av Ukrainastödslånet genom en kombination av instrument, inklusive makroekonomiskt stöd och finansiering som kanaliseras via Ukrainafaciliteten och genom försvarsdelen av Ukrainastödslånet.

Den makroekonomiska stödkomponenten kommer att inriktas på villkor som stärker mobiliseringen av inhemska inkomster samt utgifternas hållbarhet och kvalitet. Den kommer att eftersträva komplementaritet med det nya IMF-programmet och kommer att försöka ta itu med de bakomliggande orsakerna till korruption i de offentliga finanserna. Utöver det makroekonomiska stödet kommer EU:s Ukrainafacilitet på 50 miljarder euro (2024–2027), som syftar till att stödja viktiga strukturreformer på Ukrainas väg mot anslutningen till EU, att fyllas på via Ukrainastödslånet.

¹⁷ Europeiska rådets slutsatser av den 18 december 2025.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/467 av den 24 februari 2026 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Ukrainastödslånet 2026 och 2027, EUT L, 2026/467, 26.2.2026; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/468 av den 24 februari 2026 om ändring av förordning (EU) 2024/792 om inrättande av Ukrainafaciliteten, EUT L, 2026/468, 26.2.2026; rådets förordning (EU) 2026/469 av den 23 april 2026 om ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093 om den fleråriga budgetramen 2021–2027, EUT L 2026/469, 23.4.2026.

Dessutom syftar Moldaviens tillväxtplan på upp till 1,9 miljarder euro 2025–2027 till att stödja landets ekonomiska konvergens med EU och bidra till att föra landet närmare EU-medlemskap genom att påskynda reformer och förbättra Moldaviens tillträde till EU:s inre marknad.

I det södra grannskapet begärde Tunisien i november 2022 makroekonomiskt stöd på 1,2 miljarder euro för att stödja landets finansieringsbehov mot bakgrund av det försämrade världsläget och de höga internationella råvarupriserna. Detta följde på den överenskommelse på tjänstemannanivå som slöts med IMF i oktober 2022 om en ny facilitet för lån med längre löptid (1,9 miljarder US-dollar under fyra år). IMF:s styrelse antog dock inte programmet på grund av Tunisiens oförmåga att genomföra tidigare åtgärder, framför allt en bränslesubventionsreform. Efter att den tunisiska presidenten uttryckte sitt motstånd mot ett IMF-program i mars 2023 blev kontakten med IMF minimal, och övervakningen enligt artikel IV avbröts också. En blomstrande turism och stabila remitteringar har under tiden tillfälligt minskat Tunisiens problem med extern finansiering. Med förbehåll för en noggrann bedömning av villkoren för makroekonomiskt stöd och Tunisiens externa finansieringsbehov är kommissionen beredd att utarbeta ett förslag om förnyat makroekonomiskt stöd när ett IMF-program som bekräftar att landet är villigt att ta itu med de bakomliggande orsakerna till dess finansiella press väl har inrättats. Detta bekräftades även inom ramen för det övergripande partnerskapet mellan EU och Tunisien som man enades om i juli 2023. Det konstaterades dock att det skulle krävas ett omfattande och kraftfullt genomförande av ytterligare reformer.

I april 2022 slöt Libanon en överenskommelse på tjänstemannanivå med IMF (fyra år, tre miljarder US-dollar). Landet har hittills endast gjort begränsade framsteg på sin långa lista över åtgärder. Landets BNP har sedan dess fortsatt att krympa, samtidigt som många offentliga institutioner har slutat fungera och valutan dramatiskt har förlorat i värde, vilket har lett till en omfattande dollarisering av den libanesiska ekonomin. I januari 2025 valde det libanesiska parlamentet en president och några dagar senare utnämndes en ny premiärminister. Detta avslutade mer än fem års politiskt dödläge och skapade förutsättningar för en ny reformsatsning och förnyad kontakt med IMF. I mars 2025 begärde den nya regeringen officiellt ett nytt IMF-program, ett potentiellt positivt steg mot att hantera den ekonomiska krisen genom internationellt stöd och omfattande reformer. Sedan dess har regeringen gjort vissa framsteg med viktiga reformer, bland annat genom att anta lagstiftning som delvis skulle lösa krisen inom banksektorn. Sådana reformer är en förutsättning för ett nytt IMF-program. Från och med april 2026 hade dock viktiga lagar antingen fortfarande inte antagits av parlamentet eller behövde omarbetas eftersom IMF:s viktigaste krav inte hade uppfyllts fullt ut. Även om nästa val har skjutits upp med två år, och detta kan bidra till ytterligare framsteg i fråga om dessa lagar, utgör det faktum att konflikter åter blossat upp i landet och regionen på senare tid ännu en svårighet i arbetet med ekonomiska reformer. Kommissionen är beredd att stödja en omfattande reformagenda genom en makroekonomisk stödsats så snart förhandsvillkoren (inklusive ett uppdaterat IMF-program för planerade utbetalningar) är uppfyllda.

Kommissionen är beredd att överväga framtida ansökningar om makroekonomiskt stöd och kommer vid behov att föreslå nya och/eller uppföljande makroekonomiska stödsatser för stödberättigade partnerländer.

I tabell 1 nedan ges en översikt över åtaganden och utbetalningar av makroekonomiska stödbidrag samt utbetalning av makroekonomiska stödlån för 2023, 2024, 2025 och (preliminärt) 2026.

Tabell 1: Åtaganden och utbetalningar för makroekonomiska stödbidrag samt utbetalning av makroekonomiska stödlån 2023–2026 (i euro)¹⁹

	2023	2024	2025	2026
Åtagandebemyndiganden för bidrag i budgeten	45 423 330	57 367 177	59 267 773	61 511 946
Operativa bedömningar, efterhandsutvärderingar	350 000	619 440	331 775	750 000
Andra eventuella makroekonomiska stödinsatser	45 073 330	56 747 737	58 935 998	60 761 946
Åtaganden, sammanlagt	45 423 330	57 367 177	59 267 773	-
Betalningsbemyndiganden för bidrag i budgeten	39 880 000	57 367 177	59 267 773	61 511 946
Operativa bedömningar, efterhandsutvärderingar	329 765	749 270	331 775	750 000
Makroekonomiskt stöd till Moldavien (beslut (EU) 2022/563) (genomfört)	10 000 000	5 000 000	-	-
Kompletterande makroekonomiskt stöd till Moldavien (beslut (EU) 2023/1165) (genomfört)	22 500 000	22 500 000	-	-
Andra eventuella makroekonomiska stödinsatser	-	-	-	60 761 946
Utbetalningar, sammanlagt	32 829 765	28 249 270	331 775	61 511 946
Oanvända anslag för bidragsutbetalningar	7 050 235	29 117 907	58 935 998	-
Utbetalningar av makroekonomiska stödlån		-	-	-
Tredje makroekonomiska stödinsatsen för Jordanien (genomfört)	200 000 000	-	-	-
Makroekonomiskt stöd till Moldavien (genomfört)	40 000 000	45 000 000	-	-
Makroekonomiskt krisstöd till Ukraina (genomfört)	-	-	-	-
Exceptionellt makroekonomiskt stöd till Ukraina (genomfört)	-	-	-	-
Kompletterande makroekonomiskt stöd till Moldavien (genomfört)	50 000 000	50 000 000	-	-
Makroekonomiskt stöd+ till Ukraina (genomfört)	18 000 000 000	-	-	-
Makroekonomiskt stöd till Nordmakedonien	-	50 000 000	-	-
Kortfristig makroekonomiskt stöd till Egypten (genomfört)	-	1 000 000 000	-	-
Makroekonomiskt stöd till Egypten – normalt	-	-	-	1 000 000 000
Makroekonomiskt ERA-stöd till Ukraina (genomfört)	-	-	18 115 700 000	-
Fjärde makroekonomiska stödinsatsen för Jordanien	-	-	250 000 000	-
Utbetalningar av alla makroekonomiska stödlån, sammanlagt	18 290 000 000	1 145 000 000	18 365 700 000	1 000 000 000

¹⁹ I tabellen ingår inte förslag till nya makroekonomiska stödinsatser efter december 2025.